

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200851
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8219200851.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. D. E. XXXX/XX, XXX XX F., právne zastúpenej advokátom: JUDr. Ing. Adrián Cupák, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník, o zaplatenie 9 257,75 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 8Csp/46/2019 – 138 zo dňa 14.09.2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. a III. s upresnením, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyslovil:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 2 714,82 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 102,32 Eur od 28.10.2019 do zaplatenia a zo sumy 118,75 Eur od 28.11.2019 do zaplatenia; od 28.12.2019 do zaplatenia; od 28.01.2020 do zaplatenia; od 28.02.2020 do zaplatenia; od 28.03.2020 do zaplatenia; od 28.04.2020 do zaplatenia; od 28.05.2020 do zaplatenia; od 28.06.2020 do zaplatenia; od 28.07.2020 do zaplatenia; od 28.08.2020 do zaplatenia; od 28.09.2020 do zaplatenia; od 28.10.2020 do zaplatenia; od 28.11.2020 do zaplatenia; od 28.12.2020 do zaplatenia; od 28.01.2021 do zaplatenia; od 28.02.2021 do zaplatenia; od 28.03.2021 do zaplatenia; od 28.04.2021 do zaplatenia; od 28.05.2021 do zaplatenia; od 28.06.2021 do zaplatenia; od 28.07.2021 do zaplatenia a od 28.08.2021 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške po 100,- Eur splatných vždy do 25. dňa v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovanej priznáva voči žalobkyňi 41,36 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.“

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 1 ods. 2 a 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, 11 ods. 1, § 19 ods. 1 a 2, § 23 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 2, § 53 ods. 4 písm. a), § 53 ods. 5 9, § 54 ods. 1 a 2, § 565, § 657, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 290, § 295, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení konštatoval, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanej zaplataenia istiny v sume 9 257,75 Eur; bežných úrokov v sume 222,41 Eur; úrokov z omeškania v sume 4,36 Eur; úroku vo výške 6,90 % ročne z nezaplataenej istiny 9 257,75 Eur od 02.04.2019 do zaplataenia; úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplataenej istiny 9 257,75 Eur od 02.04.2019 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplataených úrokov 222,41 Eur od 02.04.2019 do zaplataenia a náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovanou nepochybne existuje občianskoprávny záväzkový vzťah spotrebiteľského charakteru, a to titulom nimi uzavretej úverovej zmluvy dňa 05.09.2016, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie podrobil ex offio súdnej kontrole dotknutú zmluvu z hľadiska jej obsahových náležitostí a dospel k záveru, že nárok uplatnený žalobkyňou je dôvodný len čiastočne, pretože označená úverová zmluva neobsahuje všetky zákonné náležitosti, a to: zákonná náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch („doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“), ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch (uvedenie „celkovej výšky ... spotrebiteľského úveru“), ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch (uvedenie „referenčnej úrokovej sadzby“, na ktorú by bola naviazaná výška úrokovej sadzby (6,9 % p.a.) spotrebiteľského úveru). Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že v predmetnej zmluve bola nesprávne uvedená výška RPMN, pretože úver bol reálne žalovanou čerpaný v nižšej sume než ako bola jeho suma uvedená v úverovej zmluve, je zákonite v úverovej zmluve nesprávne vypočítaná aj RPMN, na výpočet ktorej bol údaj o sume úveru použitý, a teda aj z tohto dôvodu je žalovanej poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako mal za to, že nie je zrejmé akým spôsobom bola ustálená celková čiastka, ktorú musela žalovaná ako spotrebiteľ za úver zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch), keďže táto bola v úverovej zmluve uvedená sumou 16.280,64 Eur, avšak táto suma nezodpovedá násobku výšky anuitnej splátky (obsahujúcej istinu aj úrok) s celkovým počtom dojednaných splátok (163,34 Eur x 96 splátok = 15.680,64 Eur), čo podľa súdu prvej inštancie nekorešpondovalo s princípom transparentnosti, ak priemernému spotrebiteľovi nie sú poskytnuté prehľadné informácie o úvere, čo práve súvisí so zákonnou požiadavkou cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, uvádzať v úverovej zmluve nie len výšku RPMN a celkovej čiastky úveru, ale uvádzať aj ich transparentný výpočet. Napokon súd prvej inštancie mal za to, že v úverovej zmluve absentuje aj náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to je uvedenie „... výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia...“. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru, že úverová zmluva z 05.09.2016 neobsahuje náležitosti ustanovené cit. § 9 ods. 2 písm. f), g), i), k) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanej na základe tejto úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, v ktorej časti (úrokov a poplatkov) okresný súd žalobu zamietol, a z ktorého dôvodu bolo bez právneho významu zaoberať sa otázkou nároku na zmluvný úrok aj po zosplatení úveru a taktiež v tomto smere ustálenia záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je irelevantnou námietka žalovanej, že žalobkyňa v čase uzavretia úverovej zmluvy nedostatočne skúmala jej bonitu, pretože okresný súd mal za to, že žalobkyňa túto povinnosť splnila a aj sama žalovaná musí niesť zodpovednosť za pravdivosť a úplnosť ňou poskytnutých informácií o svojej bonite.

V danom prípade ďalej súd prvej inštancie zistil, že úverová zmluva z 05.09.2016 neobsahuje dohodu žalobkyne (veriteľa) a žalovanej (dlžníka), ktorá by žalobkyňu oprávňovala vyhlásiť okamžitú splatnosť celého dlhu (t. j. dlh „zosplatiť“) a zmluvné strany v tomto smere neuzavreli ani žiadnu inú dohodu predpokladanú cit. § 565 OZ, a preto ustálil, že kvôli absencii uzavretia dohody medzi žalobkyňou a žalovanou o možnosti využitia inštitútu zosplatenia úveru žalobkyňou, v zmysle zákonného imperatívu vyjadreného v cit. § 565 OZ, tak ani nemohlo dôjsť k účinnému zosplateniu celého úveru z úverovej zmluvy z 05.09.2016, takže splatnosť jednotlivých splátok sa tak nezmenila a tieto zostali splatnými tak, ako to bolo pôvodne dohodnuté v tejto úverovej zmluve.

Keďže súd prvej inštancie mal za to, že k platnému zosplateniu úveru nedošlo a úver bol žalovanej poskytnutý reálne v sume 11.400,- Eur (12 000 - 600, t. j. poplatok za poskytnutie úveru 600,- Eur súd prvej inštancie nezapočítal do výšky poskytnutého úveru, keďže jeho dojednanie je neplatným

dojednaním a žalovaná ho v zmysle úverovej zmluvy musela zaplatiť), ustálil, že do vyhlásenia rozsudku zo 60 splatných splátok úveru, je žalovaná na istine, t. j. po zohľadnení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a po zohľadnení toho čo žalovaná už zaplatila, v omeškaní so zaplatením sumy 2.714,82 Eur a vo zvyšnej časti zaplatenia istiny úveru rozvrhnutej do doposiaľ nesplatených 36 splátok úveru, vo vzťahu ku ktorým bola žaloba podaná predčasne, ako aj vo vzťahu k zaplateniu úrokov a poplatkov, súd prvej inštancie žalobu zamietol. Vo vzťahu k žalobkyňou uplatnenému úroku z omeškania súd prvej inštancie ustálil, že žalovaná sa so zaplatením jednotlivých, do vyhlásenia rozsudku splatných splátok istiny úveru, dostala do omeškania, preto jej vznikla povinnosť zaplatiť žalobkyňi aj úroky z omeškania, a to podľa v rozhodnom čase omeškania účinných právnych predpisov vo výške 5 % zo sumy istiny každej jednej nezaplatenej, omeškanej a splatnej splátky osve a v zmysle ust. § 563 OZ počnúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti tej ktorej omeškanej splátky, tak ako to uviedol vo výroku I. napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie vzhľadom na príjmové a výdavkové pomery žalovanej ako aj so zohľadnením, že ohľadom zvyšných 36 splátok tohto úveru, ktoré ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie neboli ešte splatnými a ich platnosť končí až 27.08.2024, platí pre žalovanú naďalej povinnosť splácať ich v zmluvne dohodnutej sume po 163,34 Eur mesačne, mal súd prvej inštancie za dôvodné povoliť žalovanej splácanie jej dlhu voči žalobkyňi na splatenie do tej doby už splatných splátok, v pre ňu primeraných splátkach vo výške po 100,- Eur mesačne so splatnosťou do 25. dňa v mesiaci s tým, že v prípade, že dôjde k omeškaniu s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý priznaný dlh.

Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP tak, že v konaní pomerne úspešnejšia žalovaná má voči pomerne neúspešnejšej žalobkyňi nárok na pomernú náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 41,36 % (70,68 % - 29,32 %).

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, a to proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a v súvisiacom výroku III. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobkyňa sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie v tom, že predmetná zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti. Vo vzťahu k termínu konečnej splatnosti a doby trvania zmluvy uviedla, že boli vymedzené celkom jednoznačne totožným dátumom 27.08.2024, pričom akékoľvek opačné námietky v tejto súvislosti podľa nej teda v žiadnom prípade nemôžu obstáť. Vo vzťahu k nesprávnej celkovej výške úveru, k poplatku za poskytnutie úveru a výške RPMN uviedla, že použitie časti poskytnutej sumy žalovaným na úhradu poplatku dohodnutého priamo v úverovej zmluve v ods. 1.2 Základné podmienky nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanej ani neznižuje istinu dlhu žalovanej. Mala za to, že neexistujú zákonné ustanovenia, v rozpore s ktorými by bol takýto postup, ani zákon o spotrebiteľských úveroch neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré zakazuje zahrnúť do celkovej výšky úveru aj poplatok za poskytnutie úveru, ktorý klient uhradí z poskytnutých prostriedkov, a to aj vzhľadom na to, že tento poplatok môže byť po splnení podmienok vrátený. Poplatok bol podľa žalobkyne v zmluve uvedený jasne a zrozumiteľne, vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutia úveru. Uviedla, že žalovaná bola s poplatkom za poskytnutie úveru riadne a preukázane oboznámená a uzročená a vyjadrila s ním podpisom na úverovej zmluve súhlas. Priamo úverová zmluva navyše v ods. 2.2 upravuje podmienky, za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený v celom rozsahu. Žalobkyňa ďalej uviedla, že zákonodarca jednoznačne uviedol, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov len v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje určitú náležitosť stanovenú zákonom. V tomto prípade však zmluva daný údaj obsahuje. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo dospel k záveru, že ak by aj tento údaj bol nesprávny (s čím sa však nestotožnila), tak prečo nesprávny údaj má rovnaké dôsledky, ako keby tam vôbec nebol uvedený. Žalobkyňa ďalej uviedla, že záväzok žalovanej vrátiť žalobkyňi poskytnutý úver mal byť splnený splátkami a v časti úhrady poplatku za poskytnutie úveru bol zánik tohto záväzku dohodnutý aj vo forme zápočtu - Čl. 3. bod. 3.5. OP tak, že z poskytnutých prostriedkov úveru bude zaplatený (zinkasovaný) poplatok za poskytnutie úveru a zvyšná časť bude vyplatená klientovi. Takýto spôsob splnenia dlhu vo forme zápočtu nie je podľa žalobkyne zákonom zakázaný, je zákonom predpokladaný. Započítanie je teda zákonom dovolaný legálny prostriedok zániku peňažného záväzku iným spôsobom ako reálnou úhradou. Žalovanej bola na úverový účet poskytnutá suma vo výške 12000 Eur zodpovedajúca celkovej výške spotrebiteľského úveru v zmysle Čl. 1.2. zmluvy o úvere. Následne síce došlo k zúčtovaniu poplatku za poskytnutie úveru z účtu žalovanej, avšak týmto vopred

dohodnutým postupom nebol žalovaná ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch. Výšku poplatku za poskytnutie úveru považuje žalobkyňa za primeranú, navyše poplatok nie je cenou hlavného predmetu plnenia a z tohto dôvodu nie je v zmysle 453 ods. 1 druhá veta OZ neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pokiaľ je uplatňovaný v súlade s právnymi predpismi, teda v súlade s ust. § 499 Obchodného zákonníka a je uvedený v zmluve spôsobom a vo výške podľa ust. § 9 ods. 1 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s ust. § 1 a § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. Ďalej žalobkyňa uviedla, že hodnota RPMN bola v zmluve uvedená správne, t. j. v súlade so zákonom. Vo vzťahu k namietanej absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. žalobkyňa uviedla, že uvedenie povinnej náležitosti, a to „referenčnej úrokovej sadzby“, ako uvádza súd prvej inštancie nemá oporu v zákone. Žalobkyňa tiež namietala záver súdu prvej inštancie ohľadom nesprávne uvedenej celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keďže súd prvej inštancie pri výpočte nezohľadnil aj poplatok za poskytnutie úveru. Za rovnako nesprávne žalobkyňa považuje aj záver o tom, že zmluva neobsahuje všetky predpoklady použité na výpočet RPMN a ani konkrétny výpočet RPMN, nakoľko má za to, že všetky predpoklady použité na výpočet RPMN v zmluve uvedenú sú. Navyše, zákon nepožadoval a ani nepožaduje, uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPPM špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Žalobkyňa namietala aj závery súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z. z. - rozčlenenie splátky na jednotlivé zložky dlhu, nakoľko výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy v bode 1. 2. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Rozhodujúcim argumentom pre ktorý je napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa žalobkyne vo svojich záveroch nesprávne je fakt, že rozhodné znenie zákona č. 129/2010 Z. z. v ust. § 9 ods. 2 nevyžaduje rozčlenenie mesačnej splátky spotrebiteľského úveru na jednotlivé zložky dlhu osobitne s prislúchajúcimi dátumami splatnosťami. Podľa žalobkyne je zmyslom a účelom právnej úpravy spotrebiteľných úverov informovanosť spotrebiteľa zakladajúca sa na jednoznačnom vymedzení rozsahu svojho záväzku. Tento cieľ je naplnený aj bez toho, aby bol spotrebiteľ pri uzatvorení informovaný v číselnom vyjadrení o tom, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky, pokiaľ z ostatných ustanovení Zmluvy musí byť rozsah záväzku priemernému spotrebiteľovi zrejmý. Prísnejší výklad príslušných zákonných ustanovení je v rozpore so Smernicou ES č. 2008/48/ES a ako názor aj v zmysle aktuálnej judikatúry neobstojí. Žalobkyňa ďalej namietala, že všetky zákonné podmienky predčasného zosplatnenia dlhu veriteľom z dôvodu omeškania dlžníka boli v danom prípade splnené. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti postupom podľa ust. § 388 zmeniť a vyhovieť žalobe v plnom rozsahu, zaviazal žalovanú zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobkyni priznať náhradu trov prvoinštančného konania aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.10.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovanej v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci v napadnutej časti, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie, ale aj nesprávne skutkové zistenia (§ 365 ods. 1 písm. h), f) CSP).

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobkyňa vystupovala v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

Je teda nepochybné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalovaná ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала a nemala ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

Odvolací súd nijako nepopiera aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka na úverové vzťahy. Predmetná vec sa však týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť žalovanej ako spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

Odvolací súd má za to, že poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľnou, a teda aj neplatnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho žalobkyňa nemala právny nárok na požadovanie jeho zaplatenia od žalovanej, pričom uvedená skutočnosť mala za následok nesprávne uvedenie celkovej čiastky spotrebiteľského úveru v uzatvorenej zmluve, následkom čoho bolo správne konštatovanie súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru žalovanej. Žalobkyňa v podanom odvolaní s uvedeným záverom nesúhlasila a mala za to, že uvedený poplatok tvorí zložku predmetu ceny poskytnutého úveru, preto nie je možné konštatovať jeho neprijateľnosť, preto sa odvolací súd zaoberal tým, či súd prvej inštancie správne vyhodnotil bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru.

Neprijateľnú zmluvnú podmienku definuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 1 ako ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnú zmluvnú podmienku tak možno chápať ako podmienku, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu, pričom znaky takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú tak možno považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, ich čiastočný demonštratívny výpočet obsahuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4, pričom aj súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“)

Neprijateľnosť poplatku za poskytnutie úveru vidí odvolací súd predovšetkým v spôsobe jeho dojednania, pretože poplatok za poskytnutie úveru bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, rovnako aj Sadzobníka poplatkov, teda bol v zmluve predformulovaný a žalovaná ako spotrebiteľ ak chcela zmluvu uzatvoriť, musela ju prijať ako celok. Z uvedeného dôvodu tak absentuje individuálnosť jeho dojednania. Rovnako je tento poplatok neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobkyňa ani v podanom odvolaní bližšie nešpecifikovala, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 600,- Eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na rozhodnutie Vrchného súdu v Karlsruhe, kde s uvedenou nemeckou názorovou líniou sa stotožňuje aj odvolací súd, pretože administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že záver súdu prvej inštancie o neprijateľnosti poplatku za poskytnutie úveru bol správny, a to vzhľadom na spôsob a charakter poplatku za poskytnutie úveru, preto odvolacie námietky žalobkyne v tomto smere vyhodnotil ako nedôvodné.

Ako odvolací súd uviedol už vyššie, z obsahu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 05.09.2016 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou sa má platiť poplatok za poskytnutie úveru vo výške 600,- Eur. V prípade úveru vo výške 12.000,- Eur suma 600,- Eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru mala byť uhradená započítaním pri poskytnutí úveru. Žalobkyňa si skompenzovala 600-eurový poplatok už na úvod zmluvného vzťahu a takto ukrátila spotrebiteľa o skutočnú výšku dojednaného spotrebiteľského

úveru. Ide o neprípustný postup v rozpore so záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014, ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.

Uvedený následok má konzekvencie tak čo do údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, tak aj o úrokovej sadzbe a v konečnom dôsledku čo do výšky splátok. Všetky tri uvedené údaje totiž vychádzali z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru. Žalobkyňa pri výpočte vyššie uvedených údajov vychádzala z istiny aká je uvedená v Zmluve, t. j. 12.000,- Eur a nie 11.400,- Eur, teda reálnej sumy, ktorá bola žalovanej zo strany žalobcu poskytnutá (C-377/2014). Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti nemôže byť správny ani údaj o RPMN, ktorý má osobitný význam. Jeho nesprávne uvedenie je spájané s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, na čo súd prihliada ex offio (uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10)

Ak žalobkyňa do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul a poplatok za poskytnutie úveru, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú prax a súčasne ju zakazuje.

Odvolací súd je toho názoru, že princíp ochrany spotrebiteľa vyžaduje transparentnosť zmluvných dojednaní, ktoré sú spotrebiteľovi dodávateľom predkladané k podpisu. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne finančné zaťaženie príjemcu úveru, lebo len takto informovaný spotrebiteľ môže urobiť spoľahlivú komparáciu na trhu dostupných a ponúkaných úverov bez toho, aby neskôr zistil, že vychádzal zo zámerne skreslených informácií. Problém ochrany spotrebiteľa nespočíva v zákaze obchodných podmienok, ale v možnosti sa s nimi riadne oboznámiť v ich zreteľnom označení, formulácii a možnosti ich po zrelej úvahe akceptovať alebo odmietnuť.

Ako bolo už vyššie uvedené, poplatok za poskytnutie úveru vo výške 600,- Eur z hľadiska jeho dojednávania a neurčitosti je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná, preto suma 600,- Eur nemohla byť súčasťou výpočtu celkovej čiastky v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ktorú mala žalovaná ako spotrebiteľ zaplatiť. Z uvedeného dôvodu preto žalobkyňa pri výpočte celkovej čiastky nesprávne zahrnula do výpočtu aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 600,- Eur, v dôsledku čoho v zmluve určila nesprávnu celkovú čiastku, ktorú bola žalovaná ako spotrebiteľka povinná zaplatiť.

Súčasne, ak žalobkyňa pri výpočte RPMN do celkovej výšky úveru zahrnula aj poplatok za jeho poskytnutie, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od celkovej výšky úveru. Nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobkyne, ktorá uvádzala, že všetky zákonné podmienky predčasného zosplatnenia dlhu veriteľom z dôvodu omeškania dlžníka boli v danom prípade splnené, odvolací súd uvádza, že žalobkyňa nemohla právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka uplatniť, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetná úverová zmluva neobsahuje dohodu žalobkyne a žalovanej, ktorá by žalobkyňu oprávňovala vyhlásiť okamžitú splatnosť celého dlhu, t. j. dlh „zosplatniť“, pričom z obsahu spisu je zrejmé, že zmluvné strany v tomto smere neuzavreli ani žiadnu inú dohodu, ktorú predpokladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne ustálil, že na platné uzavretie takejto „dohody“ nepostačovalo len jednostranné prehlásenie žalobkyne vo VOP či v OP, ktoré by bolo iba jednostranným právny úkonom žalobkyne a nie dohodou vyžadovanou ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Z

dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok pre uplatnenie práva postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka, má odvolací súd za to, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, má teda žalobkyňa právo iba na zaplatenie tej časti istiny úveru, ktorej splatnosť nastala do vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Nakoľko ku dňu vyhlásenia rozsudku z celkovo 96 splátok úveru bolo splatných iba 60 splátok a žalovaná uhradila splátky v celkovej výške 4.410,18 Eur, bola žalovaná na istine, pri posúdení predmetného úveru ako bezúročného a bezpoplatkového, v omeškaní so zaplatením sumy 2.714,82 Eur ako správne ustálil aj súd prvej inštancie, pričom v plnom rozsahu vo vzťahu k ustálenej sume sa odvolací súd odkazuje na výpočet súdu prvej inštancie v bode 49. napadnutého rozsudku, ktorý považuje za dostatočný a správny. Súd prvej inštancie tak postupoval správne, keď žalovanú zaviazal k úhrade sumy 2.714,82 Eur spolu s úrokom z omeškania a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol

Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (viď napr. aj rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobkyne zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a v súvisiacom výroku III. o trovách konania s upresnením, že o výške trovy konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods. 2 CSP), ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobkyňa ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).